

Absolwenci w powiecie radomszczańskim - Załącznik do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie radomszczańskim w 2012

I. WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w ujęciu terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku – raport roczny składa się z dwóch części: diagnostycznej i prognostycznej.

Celem niniejszego opracowania jest uzyskanie informacji o liczbie absolwentów, którzy ukończyli szkołę w 2012 roku według reprezentowanych przez nich zawodów oraz przewidywanej liczbie absolwentów w roku 2013. Kierunki kształcenia oraz liczba absolwentów uzyskujących kwalifikacje w poszczególnych zawodach są czynnikami w znacznym stopniu wpływającymi na charakter rynku pracy, ponieważ struktura kształcenia wpływa na zachowanie lub zachwianie równowagi pomiędzy podażą i popytem na pracę. Duży napływ absolwentów w poszczególnych zawodach może przyczynić się do znacznego wzrostu bezrobocia, ponadto brak doświadczenia zawodowego może powodować długotrwałe bezrobocie.

Wnioski wynikające z dokonanej analizy mogą być wykorzystane w celu:

- określenia kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych,
- planowania działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów, które są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej

II. Wyniki badania w szkołach ponad gimnazjalnych w powiecie radomszczańskim

Część prognostyczna monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie radomszczańskim za 2012 rok dotyczy podaży absolwentów szkół ponad gimnazjalnych kończących szkoły na terenie powiatu radomszczańskiego w roku szkolnym 2011/2012. Dane zaprezentowane w niniejszej pracy zostały opracowane na podstawie wyników badań sondażowych przeprowadzonych

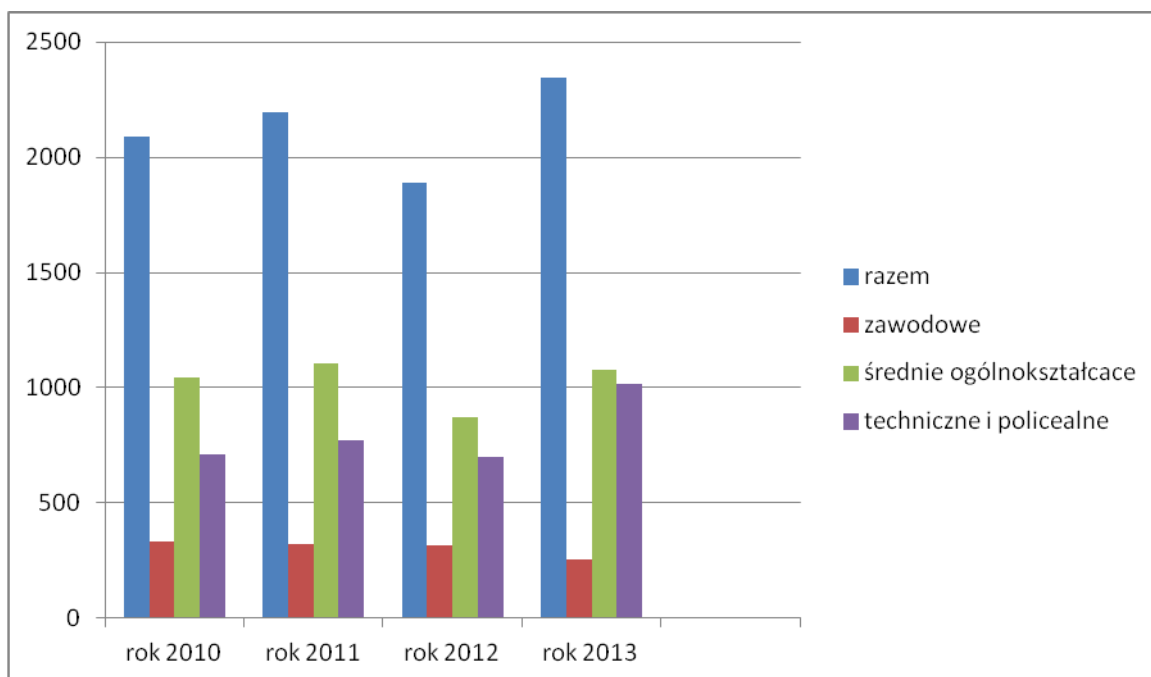
w szkołach ponad gimnazjalnych w powiecie radomszczańskim. Celem badania było uzyskanie informacji o liczbie absolwentów w poszczególnych szkołach w 2012r oraz przewidywanej liczbie w 2013r. W wyniku sondażu uzyskano również informację o absolwentach wg poziomu wykształcenia oraz wg zawodów, którzy ukończyli szkołę w 2012 roku oraz o przewidywanej liczbie absolwentów w roku następnym. Jednocześnie porównując jak wpływa zdobyty przez absolwentów zawód na ich sytuację na rynku pracy w kontekście rejestracji jako osoby bezrobotne.

W latach 2010 – 2012 liczba uczniów kończących szkoły ponad gimnazjalne z terenu naszego powiatu była zmienna. Najpierw miała tendencję rosnącą – w roku 2010 zaobserwowano wzrost liczby absolwentów o 272 osoby w stosunku do roku poprzedniego oraz w 2011r wzrost o 106 osób.

W 2012r nastąpił jednak znaczny spadek liczby absolwentów, aż o 307 osób w stosunku do 2011r.

Przewiduje się jednak, iż liczba absolwentów w 2013r będzie dużo wyższa od roku 2012 i z materiałów otrzymanych ze szkół wynika wzrost absolwentów o 456 osób. Wpływ na rosnącą liczbę absolwentów ma na pewno rozwój kształcenia ustawicznego dorosłych. W 2012r podniosło poziom swojego wykształcenia 386 osób dorosłych. Z danych otrzymanych ze szkół wynika, iż liczba przewidywanych absolwentów szkół dla dorosłych w 2013r radykalnie się zwiększy w stosunku do roku 2012 o 627 osób. Z uwagi na nadchodzące niżej demograficzne zmienia się więc proporcja kształcących się osób. Ubywa osób młodych kształcących się w systemie dziennym na rzecz kształcenia osób dorosłych. Coraz mniej młodzieży kształci się w szkołach zawodowych.

Absolwenci szkół ponad gimnazjalnych w powiecie radomszczańskim w latach 2010 - 2013

W 2012 r. szkoły ponad gimnazjalne z terenu powiatu radomszczańskiego ukończyło 1888 uczniów, z tego 754 osoby (39,9 %) zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku. W 2011r na 1817 absolwentów zarejestrowało się 695 osób (38,2%). Wpływ na wzrost liczby zarejestrowanych absolwentów mają szkoły ponad gimnazjalne dla dorosłych. Bardzo często osoby bezrobotne podwyższają swoje wykształcenie, informując urząd o podniesieniu swoich kwalifikacji, bądź zdobyciu nowego zawodu . Dotyczy to zarówno osób kształcących się w szkołach ponad gimnazjalnych , jak i na uczelniach wyższych.

Tabela nr 1. Absolwenci według poziomu wykształcenia w powiecie radomszczańskim w latach 2010,2011,2012 oraz przewidywani absolwenci w 2013 roku

Typ szkoły	Absolwenci 2010r	Absolwenci 2011r	Absolwenci 2012r	Przewidywani Absolwenci 2013r
Licea Ogólnokształcące	1044	1106	871	1075
Technika i szkoły policealne	711	770	701	1014
Zasadnicze Szkoły Zawodowe	334	319	316	255
Razem	2089	2195	1888	2344

Na terenie powiatu radomszczańskiego młodzież kształci się w szkołach na poziomie zasadniczym zawodowym, średnim technicznym, ogólnokształcącym, policealnym oraz wyższym.

Funkcjonują dwa zamiejscowe ośrodki dydaktyczne uczelni wyższych - Społecznej Akademii Nauk w Łodzi oraz Akademii Humanistyczno – Ekonomicznej w Łodzi. Osoby kształcące się na tych uczelniach mogą zdobywać wykształcenie wyższe na następujących kierunkach : fizjoterapia,

zarządzanie, pedagogika, administracja, logistyka, informatyka, kulturoznawstwo, filologia, politologia. Na w/w uczelniach można zdobywać wykształcenie wyższe na studiach I i II stopnia. Ciekawostką jest możliwość kształcenia przez internet na studiach II stopnia oraz studiach podyplomowych w Akademii Humanistyczno –Ekonomicznej.

Uczniowie szkół gimnazjalnych z terenu powiatu, podobnie jak we wcześniejszych

latach, najchętniej wybierają naukę w liceach ogólnokształcących. Absolwenci tego typu szkół stanowili dominujący odsetek ilości absolwentów kończących naukę : w roku 2010 – 49,9%, w 2011 – 50,3%, a w 2012 - 46,1 %. Szacuje się, że w roku 2013 mury liceów ogólnokształcących na terenie powiatu radomszczańskiego opuści 1075 absolwentów(wzrost o 204 osoby w stosunku do roku 2012), co według prognoz będzie stanowić przeszło 45,8% ogółu absolwentów kończących szkoły na terenie powiatu radomszczańskiego. Podobnie jak w latach poprzednich absolwenci liceów ogólnokształcących stanowili najliczniejszą grupę zarejestrowanych jako osoby bezrobotne absolwentów - w 2012r 309 osób. Z uwagi na fakt, iż w chwili obecnej rozdzielono świadectwo ukończenia szkoły od świadectwa maturalnego, młodzież chętnie rejestruje się zaraz po szkole licząc, że uda im się znaleźć jakiś staż lub pracę na wakacje, zanim będą wyniki matur i rekrutacje na studia.

Tabela 2. Najczęściej oraz najrzadziej wybierane kierunki kształcenia w policealnych i średnich szkołach zawodowych w latach 2011 - 2013 :

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci 2011	Absolwenci 2012	Przewidywani absolwenci 2013	Zmiana 2013 do 2012
1	Opiekunka środowiskowa	0	0	150	+ 150
2	Technik logistyk	56	55	125	+ 71
3	Florysta	0	0	75	+ 75
4	Technik administracji	33	60	96	+ 36
5	Technik mechanik	70	36	60	+ 24
6	Technik usług fryzjerskich	0	9	25	+16
7	Biomasażysta	0	0	14	+ 14
8	Technik usług kosmetycznych	0	31	41	+ 10
9	Technik ekonomista	69	96	69	- 27
10	Technik agrobiznesu	7	27	6	- 21

11	<i>Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia</i>		16	0	- 16
12	<i>Technik elektronik</i>	27	35	23	- 15
13	<i>Technik technologii drewna</i>		17	6	- 11
14	<i>Technik budownictwa</i>		35	27	- 8
15	<i>Technik masażysta</i>		15	8	- 7

Tabela 3. Najczęściej i najrzadziej wybierane kierunki kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych w latach 2011 - 2013 :

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci 2011	Absolwenci 2012	Przewidywani absolwenci 2013	Zmiana 2013 do 2012
1	Stolarz	45	53	29	- 24
2	Ślusarz	12	23	5	- 18
3	Mechanik pojazdów samochodowych	36	45	28	- 17
4	Kucharz małej gastronomii	50	42	28	- 14
5	Sprzedawca	14	24	12	- 12
6	<i>elektryk</i>		16	34	+ 18
7	<i>Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych</i>		0	18	+ 18
8	<i>Mechanik – monter maszyn i urządzeń</i>	17	14	23	+ 9

III. WNIOSKI

W tabeli nr 4. zawierającej zawody nadwyżkowe w powiecie radomszczańskim w 2012 roku pochyłą kursywą zaznaczono zawody, które miały swoich reprezentantów wśród absolwentów szkół ponad gimnazjalnych z terenu powiatu radomszczańskiego kończących edukację w 2012 roku. Wśród 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów w powiecie radomszczańskim, aż 18 zawodów ma reprezentantów wśród absolwentów, którzy dodatkowo nie posiadają doświadczenia zawodowego, co stanowi dodatkową barierę w podjęciu zatrudnienia. Jednocześnie widać już zmianę w wyborze kierunków kształcenia z tej grupy 18 zawodów nadwyżkowych wśród absolwentów, aż w 12 kierunkach odnotowujemy znaczny spadek osób kończących szkołę w 2013r, w przypadku 5 następuje wzrost liczby kształconych osób, ale są to nieduże ilości absolwentów. W przypadku 1 zawodu sytuacja kształtuje się na tym samym poziomie.

Tabela 4. Zawody nadwyżkowe w 2012r na podstawie 30 zawodów wg. wskaźnika intensywności nadwyżki.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Nadwyżka podaży siły roboczej
1	<i>Sprzedawca</i>	<i>522301</i>	<i>26,0000</i>
2	<i>Technik ekonomista</i>	<i>331403</i>	<i>15,4167</i>
3	<i>Stolarz</i>	<i>752205</i>	<i>18,3333</i>
4	Robotnik placowy	961302	13,8333
5	<i>Ślusarz</i>	<i>722204</i>	<i>13,500</i>
6	Szwaczka	753303	12,0833
7	Robotnik budowlany	931301	12,4167
8	<i>Technik mechanik</i>	<i>311504</i>	<i>9,5000</i>
9	Stolarz meblowy	752208	8,5000
10	<i>Fryzjer</i>	<i>514102</i>	<i>7,5833</i>
11	Pedagog	235107	6,8333

12	Technik technologii drewna	311922	6,7500
13	Mechanik samochodów osobowych	723105	6,5833
14	Murarz	711202	6,5833
15	Kucharz	512001	6,3333
16	Kucharz malej gastronomii	512002	6,2500
17	Krawiec	753105	5,5833
18	Technik elektryk	311303	5,4167
19	cukiernik	751201	5,1667
20	kelner	513101	5,1667
21	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	4,4167
22	Tokarz w metalu	722314	4,4167
23	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	723307	4,4167
24	Technik rolnik	314207	4,2500
25	Technik elektronik	311408	4,1667
26	Mechanik pojazdów samochodowych	723103	4,0833
27	Piekarz	751204	4,0833
28	Elektromonter(elektryk)zakładowy	741207	3,7500
29	Rzeźnik-wędliniarz	751105	3,6667
30	Ekonomista	263102	3,3333

W tabeli nr 5. zawierającej zawody deficytowe w powiecie radomszczańskim w 2012 roku pochyłą kursywą zaznaczono zawody, które miały swoich reprezentantów wśród absolwentów szkół ponad gimnazjalnych z terenu powiatu radomszczańskiego kończących edukację

w 2012 roku. Wśród 30 najbardziej deficytowych zawodów w powiecie radomszczańskim, tylko 1 z zawodów ma reprezentantów wśród absolwentów - dotyczy to elektryka.

Tabela 5. Zawody deficytowe w 2012r na podstawie 30 zawodów wg. wskaźnika intensywności deficytu.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Deficyt podaży siły roboczej
1	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	541307	-7,0000
2	Betoniarz-zbrojarz	711402	-2,5833
3	Doradca finansowy	241202	- 2,5000
4	magazynier	432103	-2,1667
5	Kierowca operator wózków jezdniowych	834401	-2,0000
6	Robotnik gospodarczy	515303	-1,8333
7	Specjalista administracji publicznej	242217	-1,6667
8	Farmaceuta-farmacja apteczna	228103	- 1,1667
9	Kierowca samochodu ciężarowego	833203	-0,9167
10	Dziennikarz	264201	- 0,9167
11	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych(telemonter)	742201	-0,7500
12	Doradca finansowy	241202	-0,7500
13	Operator koparki	811104	- 0,5833
14	Specjalista do spraw logistyki	242108	-0,4167
15	Sekretarka	412001	-0,3333
16	Sprzedawca w stacji paliw	524502	-0,3333
17	Kierownik działu produkcji	132103	-0,3333

18	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	814302	-0,3333
19	Kierownik działu sprzedaży	122102	-0,3333
20	Nauczyciel geografii	233005	-0,3333
21	Położna specjalista organizacji i zarządzania	223201	-0,3333
22	Fakturzystka	431102	- 0,2500
23	Opiekun w domu pomocy społecznej	341203	- 0,2500
24	Lakiernik wyrobów drzewnych	713205	- 0,1667
25	Zaopatrzeniowiec	332302	- 0,1667
26	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	812105	-0,1667
27	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	722308	-0,0833
28	Elektryk	741103	- 0,0833
29	Tapicer meblowy	753403	-0,0833
30	Specjalista kontroli jakości	214109	-0,0833

W powiecie radomszczańskim w 2012 roku 492 osoby ukończyły edukację zdobywając zawód nadwyżkowy na lokalnym rynku pracy. Osoby te stanowią 26 % wszystkich absolwentów z tego roku. Spośród absolwentów szkół ponad gimnazjalnych posiadających zawód nadwyżkowy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku w 2012 roku zarejestrowało się 85 osób z wykształceniem średnim i policealnym zawodowym oraz 121 osób z wykształceniem zawodowym – ogółem 206 osób i stanowili oni 27,3% ogółu zarejestrowanych absolwentów.

Warto również zwrócić uwagę, że 369 osób, czyli 15,7 % absolwentów kończących edukację w roku 2013 nabędzie zawody uważane w roku 2012 za nadwyżkowe. Największą grupę będą stanowić osoby reprezentujące zawód technik ekonomista (69 absolwentów), technik mechanik (60 absolwentów), stolarz (29 osób). Ale już na podstawie powyższego porównania wynika spadek w stosunku do roku 2012 o 123 osoby zdobywające zawód nadwyżkowy.

Aktualna sytuacja gospodarcza ma bezpośrednie przełożenie na sytuację młodzieży na rynku pracy.

W czasie kryzysu w całej gospodarce spada zapotrzebowanie na pracowników, a szczególnie na tych bez doświadczenia. Pracodawcy wolą bowiem zatrudniać doświadczonych fachowców ponieważ nie mają czasu i pieniędzy na szkolenia dla wkraczających na zawodową ścieżkę. Nasz rynek pracy od lat dodatkowo zmaga się z problemem strukturalnego niedopasowania: szkoły produkują nikomu niepotrzebnych specjalistów lub ludzi z wykształceniem ogólnym. A firmy nie mogą się doczekać fachowców. Dodatkowo umiejętności zdobyte w trakcie nauki szkolnej nie pokrywają się często z wyzwaniem rynku pracy. Pojawia się problem niedopasowania struktury podaży i popytu na pracę pod względem kierunków kształcenia młodym ludzi. Doprowadziło to do nadprodukcji w niektórych zawodach i specjalnościach, przy jednoczesnym braku konkretnych fachowców.

Sporządziła :

Jadwiga Jaguszewska

Kierownik Referatu Pośrednictwa